EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

NEGALUTINIS
2005/0131(CNS)

6.2.2006

*

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių policijos bendradarbiavimo gerinimo, ypač prie vidaus sienų, ir iš dalies keičiantis Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo (KOM(2005)0317 – C6-0314/2005 – 2005/0131(CNS))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Herbert Reul

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra *balsavusių narių balsų dauguma*
**I	Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
**II	Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***	Pritarimo procedūra *visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus*
***I	Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
***II	Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***III	Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui*

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu.*** Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....**Error! Bookmark not defined.**

AIŠKINAMOJI DALIS.....**Error! Bookmark not defined.**

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių policijos bendradarbiavimo gerinimo, ypač prie vidaus sienų, ir iš dalies keičiantis Konvenciją dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo
(KOM(2005)0317 – C6-0314/2005 – 2005/0131(CNS))

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (KOM(2005)0317)[1],

– atsižvelgdamas į ES Sutarties 30 straipsnio 1 dalies a), b) ir c) punktus, į 32 straipsnį ir 34 straipsnio 2 dalies c) punktą,

– atsižvelgdamas į EB sutarties 39(1) straipsnį, pagal kurį Taryba pasikonsultavo su Parlamentu (C6-0314/2005),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 93 ir 51 straipsnius,

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;

2. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą pagal EB sutarties 250 straipsnio 2 dalį;

3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;

4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;

5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Komisijos siūlomas tekstas	Parlamento pakeitimai
Pakeitimas 1 5 konstatuojamoji dalis	
(5) Atsižvelgdamos į konkrečius bendradarbiavimo poreikius pasienio regionuose, valstybės narės sudarė daug dvišalių susitarimų ir kitokių sutarčių. Jei nebus imtasi veiksmų Sąjungos lygmeniu, saugumo lygis prie bendrų sienų gali skirtis, kaip nurodoma ministrų	(5) Atsižvelgdamos į konkrečius bendradarbiavimo poreikius pasienio regionuose, valstybės narės sudarė daug dvišalių susitarimų ir kitokių sutarčių. Jei nebus imtasi veiksmų Sąjungos lygmeniu, saugumo lygis prie bendrų sienų gali skirtis, kaip nurodoma ministrų

[1] OL C ... / Dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje.

rekomendacijose, pateiktose Nuolatinio komiteto Šengeno konvencijos vertinimo ir įgyvendinimo klausimais parengtų ataskaitų pagrindu.	rekomendacijose, pateiktose Nuolatinio komiteto Šengeno konvencijos vertinimo ir įgyvendinimo klausimais parengtų ataskaitų pagrindu. ***Todėl būtinas bendras metodas, siekiant užtikrinti vienodą saugumo lygį visoje Europos Sąjungos teritorijoje.***

Pakeitimas 2
11 konstatuojamoji dalis

(11) Būtina nustatyti operatyvinio bendradarbiavimo formas siekiant padidinti bendrus išteklius, jų skyrimo veiksmingumą ir kasdieninių užduočių vykdymo bei ypatingų situacijų sprendimo efektyvumą.	11) Būtina nustatyti operatyvinio bendradarbiavimo formas siekiant padidinti bendrus išteklius, ***ypač žmogiškuosius, finansinius ir techninius,*** jų skyrimo veiksmingumą ir kasdieninių užduočių vykdymo bei ypatingų situacijų sprendimo efektyvumą.

Pakeitimas 3
11 A konstatuojamoji dalis (nauja)

	11a) Siekiant sustiprinti strateginį ir operatyvų bendradarbiavimą būtina nugalėti visas kliūtis, t.y. apmokymų skirtumus, kalbines kliūtis, techninės įrangos nesuderinamumą ir tarpusavio sąveikos trūkumas.

Pagrindimas

Apmokymai turi lemiamą vaidmenį kuriant pasitikėjimo ir bendradarbiavimo kultūrą tarp skirtingų tarpvalstybinių teisėsaugos agentūrų. Iki šiol, kalbiniai barjerai ir nesuderinamos įrangos naudojimas (duomenų bazės ir komunikacijos sistemos) buvo pagrindinės kliūtys tarpvalstybiniam bendradarbiavimui.

Pakeitimas 4
13 konstatuojamoji dalis

(13) Bendrų priemonių, skirtų 3 straipsnio nuostatoms taikyti, pavyzdžiui,	***išbraukta***

įprastų techninių sprendimų plėtojimas ir informacijos perdavimo būdai, atveju reikėtų laikytis šio sprendimo 10 straipsnyje nustatytos reguliavimo procedūros.

Pagrindimas

Tokio komiteto steigti nebūtina, kadangi Taryba jau gali pasinaudoti kompetentingomis įstaigomis įgyvendinant priemones, skirtas policijos bendradarbiavimui skatinti.

Pakeitimas 5
14 konstatuojamoji dalis

(14) Reikėtų iš dalies pakeisti Šengeno konvencijos nuostatas dėl sekimo ir persekiojimo kitos valstybės teritorijoje siekiant padidinti kriminalinių nusikaltimų tyrimų ir operacijų veiksmingumą bei sėkmę suteikiant teisę vykdyti sekimą ir persekiojimą kitos valstybės teritorijoje, kai tiriami baudžiamosios teisės pažeidimai, už kuriuos galimas ***išdavimas ar ekstradicija. Be to,*** persekiojimas kitos valstybės teritorijoje ***neturėtų apsiriboti tik*** sausumos sienomis.	(14) Reikėtų iš dalies pakeisti Šengeno konvencijos nuostatas dėl sekimo ir persekiojimo kitos valstybės teritorijoje siekiant padidinti kriminalinių nusikaltimų tyrimų ir operacijų veiksmingumą bei sėkmę suteikiant teisę vykdyti sekimą ir persekiojimą kitos valstybės teritorijoje, kai tiriami baudžiamosios teisės pažeidimai, už kuriuos ***galima skirti laisvės atėmimo bausmę arba sulaikyti asmenį maksimaliam laikotarpiui, ne trumpesniam kaip 12 mėnesių.*** Persekiojimas kitos valstybės teritorijoje neturėtų apsiriboti tik sausumos sienomis, ***bet taip pat apimti oro, jūrų, upių ir ežerų sienas. Persekiojantys pareigūnai turi turėti teisę sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti persekiojamus asmenis. Be to, tarpvalstybinis stebėjimas ir persekiojimas kitos valstybės teritorijoje neturėtų būti taikomi laiko ir erdvės apribojimai. Todėl turėtų būti pakeistos visos nesuderinamos valstybių narių konstitucinės nuostatos***.

Pagrindimas

Šiuo sprendimu siekiama palengvinti policijos pareigūnų darbą ir padidinti policijos operacijų veiksmingumą. Todėl reikėtų suteikti policininkams daugiau įgaliojimų, o stebėjimams ir persekiojimams neturėtų būti taikomi laiko ir erdvės apribojimai. Šis pakeitimas paremtas pažangiaja skirtingų Šengeno valstybių patirtimi.

Pakeitimas 6
3 straipsnio 1 dalies d punktas

(d) telekomunikacijų abonentų tapatybės nustatymas (telefono, fakso ir interneto);	(d) telekomunikacijų abonentų tapatybės nustatymas (telefono, ***mobiliojo telefono***, fakso ir interneto);

Pakeitimas 7
3 straipsnio 1 dalies f punktas

(f) asmenų tapatybės nustatymas;	(f) asmenų tapatybės nustatymas***, ypač DNR profilių perdavimo ir palyginimo būdu***;

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama pasinaudoti pažangiausiomis asmenų identifikavimo technologijomis.

Pakeitimas 8
3 straipsnio 3 dalis

3. Bet kokios kitos šio straipsnio įgyvendinimui būtinos išsamios taisyklės, susijusios su informacijos, kurią galima atskleisti, apibrėžimu, susipažinimo su informacija tvarka ir pasikeitimo informacija kanalais, priimamos pagal 10 straipsnyje nurodytą reguliavimo procedūrą.	***išbraukta***

Pagrindimas

Tokio komiteto steigti nebūtina, kadangi Taryba jau gali pasinaudoti kompetentingomis įstaigomis įgyvendinant priemones, skirtas policijos bendradarbiavimui skatinti.

Pakeitimas 9
4 straipsnio 1 dalies c punktas

(c) jungtinių mokymo programų, įskaitant bendras specialiųjų situacijų pratybas, kūrimą ir įgyvendinimą. ***Veikla šioje srityje gali pasireikšti*** darbo vizitais, mainų	c) jungtinių mokymo programų, įskaitant bendras specialiųjų situacijų pratybas, kūrimą ir įgyvendinimą. ***Būtini veiksmai, kuriais siekiama skatinti vidaus pasienio***

programomis, bendrais mokymo projektais, ***įskaitant*** kalbų mokymą, ***ir*** bendrų švietimo modulių, ***susijusių su bendradarbiavimu konkrečiame pasienio regione, kūrimu.***	***regionų bendradarbiavimą, pvz.,*** darbo vizitai, mainų programos, bendri mokymo projektai, ***ypač*** kalbų mokymo, ***ir*** bendrų švietimo modulių ***plėtojimas.***

Pagrindimas

«Buvo vienbalsiai pripažinta bendrų apmokymų ir kalbinių barjerų panaikinimo svarba kuriant pasitikėjimo ir bendradarbiavimo kultūrą tarp skirtingų tarpvalstybinių teisėsaugos agentūrų.

Pakeitimas 10
5 straipsnio c punktas

(c) policijos užduočių paskyrimą ryšių palaikymo pareigūnams ar kitos valstybės narės pareigūnams, ***jei tokios užduotys nesusijusios su prievartos priemonių taikymu.***	(c) policijos užduočių paskyrimą ryšių palaikymo pareigūnams ar kitos valstybės narės pareigūnams.

Pakeitimas 11
5 straipsnio 1a dalis (nauja)

	1a. Pareigūnai, dalyvaujantys operatyviame bendradarbiavime, kaip apibrėžta 1 dalyje, turi turėti teisę sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti asmenis kitos valstybės narės teritorijoje pagal tos valstybės įstatymus ir vykdant kompetentingos vietos įstaigos nurodymus.

Pagrindimas

Reikėtų suteikti daugiau įgaliojimų policijos pareigūnams, veikiantiems kitos valstybės narės teritorijoje, siekiant padidinti policijos operacijų veiksmingumą.

Pakeitimas 12
6 straipsnio 1 dalis

1. ***Kiekviename pasienio regione prie vidaus sienų*** valstybės narės *nustato* ***nuolatines*** institucijų, kurioms taikomas	1. Valstybės narės *steigia* institucijų, kurioms taikomas šis sprendimas,

šis sprendimas, ***bendradarbiavimo struktūras***.	***jungtinius bendradarbiavimo centrus***.

Pagrindimas

Egzistuojančių Policijos ir muitinės bendradarbiavimo centrų, pvz. jungtinis Prancūzijos ir Vokietijos centras Kelyje (Kehl, Vokietija), patirtis rodo, kad skirtingų šalių pareigūnų darbas po vienu stogu, skatina bendradarbiavimą ir tarpusavio supratimą.

Pakeitimas 13
9 straipsnio pavadinimas

Institucijų, kurioms taikomas šis sprendimas, dvišaliai bendradarbiavimo susitarimai	Institucijų, kurioms taikomas šis sprendimas, dvišaliai ***ir daugiašaliai*** bendradarbiavimo susitarimai

Pakeitimas 14
9 straipsnio 1 dalis

Šis sprendimas nedraudžia bendrą sieną turinčioms valstybėms narėms dabar ar ateityje sudaryti ***išsamesnius*** šiam sprendimui ***neprieštaraujančiu***s susitarimus dėl institucijų, kurioms taikomas šis sprendimas, bendradarbiavimo	Šis sprendimas nedraudžia bendrą sieną turinčioms valstybėms narėms dabar ar ateityje sudaryti susitarimus dėl ***tarpvalstybinio*** institucijų, kurioms taikomas šis sprendimas, bendradarbiavimo, ***kuriais būtų toliau plėtojami šio sprendimo tikslai.***

Pakeitimas 15
10 straipsnis

1. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.	***išbraukta***
2. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles standartinių darbo tvarkos taisyklių, taikomų komitologijos komitetams, pagrindu.	
3. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi,	

projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė pateikiama Europos bendrijos steigimo sutarties 205 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma, kai Taryba turi priimti sprendimus Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų komitete balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

4. Komisija numatytas priemones patvirtina, jei jos atitinka Komiteto nuomonę.

5. Jei numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškiama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir apie jas informuoja Europos Parlamentą.

6. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali priimti sprendimą dėl pasiūlymo per du mėnesius nuo klausimo perdavimo Tarybai dienos.

Jei per tą laikotarpį Taryba kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia, kad ji prieštarauja pasiūlymui, Komisija jį svarsto iš naujo. Ji gali pateikti Tarybai iš dalies pakeistą pasiūlymą, dar kartą pateikti savo pasiūlymą arba pateikti siūlomą teisės akto projektą.

Jei, pasibaigus tam laikotarpiui, Taryba nepriėmė pasiūlyto įgyvendinimo akto ir neprieštaravo pasiūlymui dėl įgyvendinimo priemonių, pasiūlytą įgyvendinimo aktą priima Komisija.

7. Valstybės narės savo atstovus paskiria iš institucijų, atsakingų už šio sprendimo įgyvendinimą. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną atstovą.

Pagrindimas

Tokio komiteto steigti nebūtina, kadangi Taryba jau gali pasinaudoti kompetentingomis įstaigomis įgyvendinant priemones, skirtas policijos bendradarbiavimui skatinti.

Pakeitimas 16
11 straipsnio -1 punktas (naujas)
39 straipsnio 1 dalis (Šengeno konvencija)

-1. 39 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

"1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja užtikrinti, kad jų policijos ir muitinės įstaigos pagal nacionalinės teisės aktus ir joms suteiktus įgaliojimus viena kitai padės užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ir jas nustatyti, jei pagal nacionalinius teisės aktus tokio pagalbos prašymo nereikia pateikti per teismo institucijas. Jei prašymą gavusi policijos įstaiga neturi teisės jo patenkinti, ji perduoda jį kompetentingoms institucijoms.

Pagrindimas

Šengeno konvencijos 39 straipsnis pakeičiamas siekiant:
- įtraukti į jo nuostatas muitinės įstaigas;
-leisti pareigūnams, veikiantiems kitos valstybės narės teritorijoje taikyti prievartos priemones, jei tai būtina tam, kad užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ir jas nustatyti.

Pakeitimas 17
11 straipsnio 1 dalies b punktas
40 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa (Šengeno konvencija)

2. Kai dėl tam tikrų skubių priežasčių neįmanoma paprašyti kitos valstybės narės išankstinio leidimo, stebėjimą vykdantys pareigūnai turi teisę kitoje valstybėje narėje toliau stebėti asmenį, ***įtariamą*** nusikalstamos ***veiklos padarymu***, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę ar sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, jei laikomasi šių sąlygų.	2. Kai dėl tam tikrų skubių priežasčių neįmanoma paprašyti kitos valstybės narės išankstinio leidimo, stebėjimą vykdantys pareigūnai turi teisę kitoje valstybėje narėje toliau stebėti asmenį, kuris ***įtariamas prisidėjęs prie*** nusikalstamą ***veiklos***, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę ar sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, ***arba kitą asmenį, jei yra rimtų priežasčių tikėti, kad jis galėtų padėti rasti arba atpažinti tokį asmenį***, jei laikomasi šių sąlygų.

Pagrindimas

Kadangi pareigūnai mano, kad sąvoka „nusikalstamos veiklos padarymas“ perdaug ribojanti, siūloma pakeisti Šengeno konvencijos 40 straipsnį siekiant leisti asmenų, kurie

prisidėjo prie nusikalstomos veiklos arba asmenų, kurie galėtų padėti tyrimams, stebėjimą.

Pakeitimas 18
11 straipsnio 1 dalies ba punktas (naujas)
40 straipsnio 3 dalies f punktas (Šengeno Konvencija)

ba) 3 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) Sekimą atliekantys pareigūnai gali sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti stebimą asmenį kitos valstybės narės teritorijoje.“

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama suteikti kitos valstybės narės sekimą atliekantiems pareigūnams įgaliojimus, būtinus jų veiksmingumui.

Pakeitimas 19
11 straipsnio 2 dalies a punktas
41 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa (Šengeno konvencija)

Valstybės narės pareigūnams, kurie savo šalyje persekioja asmenį, ***užkluptą darant nusikalstamą veiką ar dalyvaujant*** nusikalstamoje veikoje, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę ar sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, suteikiama teisė tęsti persekiojimą kitos valstybės narės teritorijoje be išankstinio pastarosios valstybės narės sutikimo, kai, atsižvelgiant į susiklosčiusią ypatingą situaciją, būtina skubėti, neįmanoma informuoti kitos valstybės narės kompetentingų institucijų vienu iš Šengeno konvencijos 44 straipsnyje nurodytų būdų iki atvykimo į tą teritoriją arba kai tos institucijos negali laiku pasiekti vietos, kad perimtų persekiojimą.	1. Valstybės narės pareigūnams, kurie savo šalyje persekioja asmenį, ***prisidėjusį prie nusikalstamos veikos***, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę ar sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui***, arba kitą asmenį, jei yra rimtų priežasčių tikėti, kad jis galėtų padėti rasti arba atpažinti tokį asmenį,*** suteikiama teisė tęsti persekiojimą kitos valstybės narės teritorijoje be išankstinio pastarosios valstybės narės sutikimo, kai, atsižvelgiant į susiklosčiusią ypatingą situaciją, būtina skubėti, neįmanoma informuoti kitos valstybės narės kompetentingų institucijų vienu iš Šengeno konvencijos 44 straipsnyje nurodytų būdų iki atvykimo į tą teritoriją arba kai tos institucijos negali laiku pasiekti vietos, kad perimtų persekiojimą.

Pagrindimas

Kadangi sąvoka „užkluptas darant nusikalstamą veiką ar dalyvaujant nusikalstamoje veikoje“ neapima visų situacijų, su kuriomis susiduria pareigūnai, šiuo pakeitimu siekiama leisti persekioti asmenis, prisidėjusius prie nusikalstomos veiklos ir asmenis, kurie galėtų

padėti tyrimams.

Pakeitimas 20
11 straipsnio 2 dalies b punktas
41 straipsnio 4 dalis ir 5 dalis, b punktas (Šengeno konvencija)

(b) ***4 dalis*** ir ***5 dalies b punktas*** išbraukiami.	b) ***2, 3, 4 dalys*** ir ***5 dalies b punktas*** išbraukiami.

Pagrindimas

Šiuo pakeitimu siekiama panaikinti dabartinę valstybių narių galimybę taikyti skirtingas procedūras pareigūnams, veikiantiems kitoje valstybėje narėje, ir persekiojimas neturėtų būti ribojamas laike ar erdvėje.

Pakeitimas 21
11 straipsnio 2 dalies ba punktas (naujas)
41 straipsnio 5 dalies f punktas (Šengeno konvencija)

ba) 5 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) Persekiojimą vykdantys pareigūnai galis sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti persekiojamus asmenis kitos valstybės narės teritorijoje. Kai persekiojamas asmuo buvo suimtas, kad jį pristatyti kompetentingoms vietos įstaigoms, transportavimo metu jam gali būti uždėti antrankiai, o jo daiktai gali būti konfiskuoti.“

Pakeitimas 22
11 straipsnio 2 dalies bb punktas (naujas)
41 straipsnio 9 dalis (Šengeno susitarimas)

(bb) 9 dalis išbraukiama.

AIŠKINAMOJI DALIS

1. Įžanga

2005 m. liepos mėn. Europos Komisija priėmė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių policijos bendradarbiavimo gerinimo, ypač prie vidaus sienų, ir iš dalies keičiantį Konvenciją dėl Šengeno konvencijos įgyvendinimo“.

Pirmasis pasikeitimas nuomonėmis įvyko 2006 m. sausio 24 d. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete ir buvo išplatintas darbo dokumentas.

2. Pasiūlymo tikslas

Vidaus sienų kontrolės atsisakymas Šengeno erdvėje sudaro nusikaltėliams galimybes nebaudžiamiems kirsti valstybių sienas ir gali susilpninti saugumą, jei teisėsaugos institucijų paslaugų intervenciją riboja sienos ir jei trūksta policijos bendradarbiavimo tarp valstybių narių.

Šio pasiūlymo tikslas – sukurti teisės aktų sistemą tarpvalstybinio policijos bendradarbiavimo srityje ir užtikrinti piliečiams didesnį saugumą, kaip to reikalauja Europos Sąjungos sutarties 29 straipsnis ir 2004 m. Hagos programa.

Pasiūlyme nustatoma europinio lygio bendrųjų teisės aktų sistema tarpvalstybinio policijos bendradarbiavimo srityje. Viename sprendime yra apibendrinti bendrieji principai ir pastarąjį dešimtmetį taikoma praktika, siekiant šioje srityje reikalingo skaidrumo.

Pateikiami pasiūlymai, kaip spręsti šias problemas:

- bendro požiūrio tarpvalstybinėje policijos bendradarbiavimo srityje nebuvimas;
- skirtingų greičių Europos, esant skirtingam saugumo lygiui Europos valstybėse, egzistavimas;
- daugybė dvišalių ir daugiašalių sutarčių, kurios labai skiriasi priklausomai nuo regiono;
- Šengeno sutarties nuostatos yra atgyvenusios ir labai įvairiai taikomos;
- piktnaudžiavimas neplatinimo ir teisiškai neįpareigojančiomis priemonėmis, pvz., vadovais arba rekomendacijomis.

3. Pasiūlymo turinys ir pranešėjo požiūris

Pranešėjas sveikina Komisijos pasiryžimą tobulinti pasienio policijos bendradarbiavimą ir daug esamų priemonių pakeisti viena bendra sistema.

Pasiūlyme numatomi bendri minimalūs standartai. Pranešėjas suvokia, kad valstybėse narėse yra įvairūs jautrumo lygiai ir konstitucinės tradicijos šioje srityje. Vis dėlto, siekdamas užtikrinti piliečių saugumą, jis ragina siekti aukšto suderinamumo lygio ir išsamesnio Šengeno sutarties peržiūrėjimo, kuris apimtų daugiau negu šis Komisijos pasiūlymas. Pasiūlymo **1 straipsnyje** nurodomas sprendimo tikslas: teisėtvarkos institucijų keitimasis informacija, strateginės ir operatyvinės veiklos koordinavimas.

2 straipsnyje apibrėžiamos sąvokos: „Pasienio regionas“ – regionas, kurį apibrėžia kiekviena valstybė narė, apimantis valstybės narės teritoriją daugiausia 50 kilometrų atstumu nuo sienos. „Institucijos, kurioms taikomas šis sprendimas“, dažniausiai yra policija ir muitinė.

3 straipsnyje pateikiamas neišsamus sričių, kuriose būtina gerinti keitimąsi informacija, sąrašas, atspindintis dabartinę geriausią patirtį ir galiojančias sutartis (pvz., 2005 m. gegužės mėn. Priumo konvenciją, kurią pasirašė Prancūzija, Austrija, Vokietija, Ispanija, Liuksemburgas, Nyderlandai ir Belgija). Šiame kontekste pranešėjas pažymi, kad pastaruoju metu Taryboje buvo susitarta dėl pamatinio sprendimo dėl keitimosi informacija pagal prieinamumo principą. Nors šis sprendimas nėra šių konsultacijų objektas, jį verta paminėti.

4 straipsniu siekiama taisyti strateginio požiūrio policijos bendradarbiavimo srityje trūkumą.

Jame pabrėžiama:

- operatyvinis planavimas ir veikla,
- įrangos suderinamumo ir sąveikos tyrimai,
- mokymas.

Pranešėjas ypač norėtų pabrėžti bendrų mokymo veiksmų svarbą kuriant pasitikėjimo ir bendradarbiavimo tarp įvairių šalių pareigūnų atmosferą ir šalinant kalbinius barjerus.

5 straipsnis numato operatyvinį bendradarbiavimą: bendrus patruliavimus, bendras intervencijas, bendras stebėjimo operacijas ir kt. Siekiant didinti valstybės narės pareigūnų vykdomų tokių bendradarbiavimo veiksmų veiksmingumą, jiems turi būti suteikta teisė sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti asmenis kitos valstybės narės teritorijoje.

6 straipsnyje nustatomas įpareigojimas kurti nuolatines bendradarbiavimo struktūras. Šį straipsnį įkvėpė dabartinių Bendrųjų policijos ir muitinės bendradarbiavimo centrų, kurių vieną 1997 m. įsteigė Prancūzija ir Vokietija, sėkmė, vienoje vietoje sutelkiant dviejų šalių pareigūnus.

7 straipsnis numato duomenų apsaugą taikant Šengeno konvencijos VI antraštinės dalies normas.
8 straipsnyje numatyti reguliarūs dvišaliai vertinimai, kuriuos vykdo valstybės narės pasienio regionuose, ir Komisijos Tarybai teikiamos vertinimo ataskaitos.
9 straipsniu leidžiamos dabartinės arba būsimos sutartys, neprieštaraujančios šiam sprendimui, kuriomis siekiama tobulinti bendradarbiavimą tarp sprendime minėtų institucijų.

Siekiant padėti Komisijai, **10 straipsniu** įsteigiamas Reguliavimo komitetas. Atsižvelgdamas į tai, kad Tarybos kompetencijai jau priklauso įstaigos, kurios Tarybai reikalingos vystyti policijos bendradarbiavimo įgyvendinimo priemones, pranešėjas mano, kad steigti tokį komitetą nebūtina.

11 straipsniu iš dalies keičiamos nuostatos dėl tarpvalstybinio stebėjimo (40 straipsnis) ir tarpvalstybinio persekiojimo kertant sieną (41 straipsnis). Siekdamas suderinamumo, pranešėjas taip pat siūlo Šengeno konvencijos 39 straipsnio pakeitimą. Šis straipsnis iš dalies keičiamas siekiant:

- apimti šia nuostata muitinės institucijas;

- suteikti kitose valstybėse narėse veikiantiems agentams laisvės apribojimo priemonių teisę, jei tai reikalinga užkertant kelią nusikalstamai veiklai arba ją tiriant.

- **40 straipsnio turinys – tarpvalstybinis stebėjimas**

1. Principas: pareigūnai gali tęsti stebėjimo operaciją, pradėtą jų valstybėje kitoje Šengeno valstybėje, laikydamiesi griežtų sąlygų.

2. Stebėjimas gavus leidimą.

Dabartinė padėtis: stebimas asmuo privalo būti *išduotinas dėl nusikalstamos veikos* arba turi būti manoma, kad jis tokį asmenį gali padėti rasti.

Pasiūlymas: pasenusi sąvoka *„išduotinas dėl nusikalstamos veikos“* yra pakeista *„nusikalstama veika, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę ar sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui“*.

3. Nenumatytas stebėjimas be išankstinio leidimo:

Dabartinė padėtis: stebimas asmuo privalo būti įtariamas *įvykdęs* vieną iš nusikalstamų veikų, *išvardytų* 40 straipsnio 7 dalyje.

Pasiūlymas: nuoroda į šį sąrašą yra pakeista sąvoka *„nusikalstama veika, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę ar sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui“*.

Pranešėjas: sąvoka *„* įtariamas *įvykdęs* (…)*“* yra pernelyg ribojanti ir neapima visų atvejų, su kuriais susiduria įstatymo vykdytojai. Leidimai turėtų būti išduodami stebėti tuos asmenis, kurie *prisidėję* prie nusikalstamos veikos (…), ir asmenis, kurie gali *padėti* tyrimams.

Be to, siekdami policijos operacijas padaryti veiksmingesnes, pareigūnai, atliekantys stebėjimą, privalo turėti teisę sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti stebimą asmenį kitos valstybės narės teritorijoje. Teisė tęsti stebėjimą kaimyninėje valstybėje yra visiškai bevertė, jei pareigūnams nesuteikta teisė sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti stebimą asmenį.

- **41 straipsnio turinys – tarpvalstybinis persekiojimas**

Principas: atsižvelgdami į padėties skubumą, pareigūnai, persekiojantys asmenį savo valstybėje, gali tęsti persekiojimą kaimyninėje valstybėje be išankstinio leidimo, laikydamiesi griežtų sąlygų.

Dabartinė padėtis: tai, kas yra laikoma *„nusikalstama veika, dėl kurios gali būti vykdomas persekiojimas“* valstybėse narėse, gali būti vienas iš šių variantų:

- ribotas nusikalstamų veikų sąrašas, pateiktas 4 dalies a punkte,

- nusikalstama veika išduodant asmenis.

Pasiūlymas: atsisakius šių variantų, pasiūlyme išlaikoma viena sąvoka „nusikalstama veika, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę arba sulaikyti asmenį ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui“.
Be to, nėra minimas persekiojimo apribojimas šalies sienų kirtimu sausuma, taigi persekiojimu kertant šalies sieną gali būti laikomas šalies sienos kirtimas jūra, vandeniu arba oru.

Pranešėjas: pasiūlymas numato tarpvalstybinį persekiojimą tik asmenims, *užkluptiems darant nusikalstamą veiką ar dalyvaujant nusikalstamoje veikoje* (…). Pranešėjas mano, kad ši sąvoka yra pernelyg ribota ir neapima visų atvejų, kuriems yra reikalingas persekiojimas. Persekiojimas turėtų būti numatytas asmenims, įtariamiems *dalyvaujant nusikalstamoje veikoje (...),* ir asmenims, kurie gali *padėti* tyrimams.

Be to, siekiant padidinti policijos operacijų veiksmingumą, tarpvalstybinį persekiojimą vykdantys pareigūnai turi turėti įgaliojimus sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti asmenis kitos valstybės narės teritorijoje.

- **Pranešėjo pasiūlymai dėl 40 ir 41 straipsnių**

1. Stebėjimo ir tarpvalstybinio persekiojimo atvejais įstatymų vykdytojai šiuo metu naudoja kelis nusikalstamų veikų sąrašus. Komisijos pasiūlymas pakeičia nuorodą į šias skirtingas sąvokas nuoroda į vieną sąvoką: „nusikalstama veikla, už kurią galima skirti laisvės atėmimo bausmę (…)“. Tai palengvina įstatymo vykdytojų darbą, todėl pranešėjas jai pritaria.

2. Siekdamas policijos operacijas padaryti veiksmingesnes, pranešėjas primygtinai reikalauja kaimyninės šalies teritorijoje veikiantiems pareigūnams būtinai suteikti teisę asmenis sulaikyti, atlikti kratas, apklausti ir suimti. Tai taip pat numatyta kai kuriose šiuolaikinėse dvišalėse / daugiašalėse sutartyse.

3. Pranešėjas norėtų labiau išplėsti nenumatytą stebėjimą ir tarpvalstybinį persekiojimą asmenims, kurie ne tik įtariami įvykdę / dalyvavę nusikalstamoje veikoje, bet ir tiems asmenims, kurie įtariami prisidėję prie nusikalstamos veikos, ir asmenims, kurie gali padėti tyrimams.

4. Persekiojimo ir stebėjimo teisė laike arba erdvėje daugiau neturėtų būti ribojama.

4. Išvada

Siūlomas sprendimas turės akivaizdžią praktinę įtaką žmonių gyvenimui.

Atsižvelgdami į diskusiją dėl Sąjungos ateities ir pasitikėjimo Europos institucijomis ir sprendimo priėmimo procesu praradimo, turėtume pasinaudoti šia galimybe ir duoti svarbią žinią Europos piliečiams. ES paiso jų poreikių ir norų, mėgina sudaryti jiems saugesnes sąlygas. Valstybės narės turėtų mums parodyti, kad jos sugeba drauge dirbti piliečių saugumui ir yra pasirengusios atsisakyti dalies savo suverenių teisių kurdamos tikros laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę.